Memòria:

Internet, un recurs compartit a l'Educació Infantil

Josep Fernàndez Quiles

Curs: *2002-2003*
Centre de treball: *Centre de Recursos Pedagògics Baix Llobregat V*
Especialitat o àrea: *Tècnic Educatiu*

ÍNDEX

1.- Introducció 2
1.1.- Antecedents del tema objecte del treball 2
1.2.- Explicació del tema 2
1.3.- Objectius que es pretenen assolir 2
1.4.- Marc teòric 3
1.4.1.- Internet un recurs que permet compartir 3
1.4.2.- Implicacions en la formació del professorat 4
1.4.3.- La proposta educativa del Safareig 4

2.- Treball dut a terme 7
2.1.- Disseny del pla de treball 7
2.1.1.- Fase 1: Replantejament tècnic de la pàgina 7
2.1.2.- Fase 2 Selecció i classificació de continguts 7
2.1.3.- Fase 3 Incorporació de continguts al Safareig 8
2.1.4.- Fase 4. Promoció, dinamització i actualització de la pàgina web 11
2.2.- Metodologia emprada 11
2.3.- Descripció dels recursos utilitzats 12

3.- Resultats obtinguts 13

4.- Estudis i/o cursos realitzats 15

5.- Conseqüències, aplicacions, valoracions i suggeriments 15

6.- Material elaborat 22

7.- Bibliografia 22

1.- Introducció

1.1.- Antecedents del tema objecte del treball

L'octubre de l'any 2000 es posà en funcionament *El Safareig* *www.xtec.es/~ccols* , una pàgina web allotjada al servidor de la Subdirecció General de Tecnologies de la Informació del Departament d'Ensenyament.
Aquesta pàgina web és la plataforma virtual des de la que es van començar a dur a terme moltes de les propostes que s'han realitzat en aquest treball.
La idea d'aquesta pàgina es concreta a partir del tàndem de dues persones: qui va presentar aquest projecte, i Carme Cols, mestra d'educació infantil. Va ser creada amb l'objectiu de donar a conèixer a través d'aquest mitjà tecnològic l'experiència de molts anys reflexionada i sistematitzada basada en la incorporació dels elements naturals en una proposta metodològica activa plantejada a partir de les necessitats i els interessos dels infants.
La resposta rebuda després de gairebé dos anys d'experiència, ens va fer prendre consciència de la dimensió i de les possibilitats que el desenvolupament del Safareig podia arribar a tenir.
Però la quantitat de documentació acumulada en forma de textos, articles, imatges i col·laboracions d'escoles i persones feia necessària la dedicació a un treball important consistent en classificar, ordenar la informació, incorporar-la a la pàgina web i llençar noves propostes, estimulant la participació de la comunitat educativa.

1.2.- Explicació del tema

El Safareig és un espai de comunicació i diàleg a l'entorn dels infants i la natura. Proposa utilitzar les possibilitats comunicatives i formatives d'Internet per crear una comunitat integrada inicialment per mestres i escoles però oberta a les famílies i a la població en general. L'experiència es concreta en dos àmbits relacionats: la formació i l'intercanvi d'experiències. L'àmbit formatiu inclou la difusió d'experiències i propostes d'activitats, així com la possibilitat de consulta íntegra de textos, articles i accés a bibliografia. L'àmbit d'intercanvi d'experiències es materialitza en la participació en diversos fòrums telemàtics, la presentació d'experiències en format de pàgina web i la realització de trobades i visites que eventualment es proposi realitzar.

1.3.- Objectius que es pretenen assolir

- Enriquir la pàgina web *El Safareig* ampliant els seus continguts i reforçant les estratègies de dinamització i d'intercanvi entre tota la comunitat educativa.
- Afavorir processos de formació, de comunicació i d'intercanvi d'experiències entre el professorat d'educació infantil.
- Promoure l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació entre tots els membres de la comunitat educativa.
- Promoure metodologies en les que els infants siguin protagonistes d'un aprenentatge actiu, basades en l'observació directa, l'experimentació i la descoberta.
- Difondre propostes i estratègies metodològiques a partir de la utilització de materials naturals.

- Trobar, compartir i implicar a altres professionals que des d'un punt de vista interdisciplinari puguin fer aportacions als continguts del Safareig.
- Generar dinàmiques de motivació, de plaer per la descoberta de noves experiències mitjançant l'aportació de nous recursos.
- Donar a conèixer a la resta d'etapes educatives el contingut i les propostes de la pàgina web.
- Fomentar valors de respecte per la natura i el medi ambient.

1.4.- Marc teòric

El Safareig és una experiència que posa en relació Internet, un recurs tecnològic que fa possible la interacció entre molts col·lectius, amb una proposta pedagògica interessant dirigida als infants de 0 a 6 anys i que compta amb els elements naturals com a eix vertebrador.

1.4.1.- Internet un recurs que permet compartir

El progrés tecnològic dels darrers temps, ha fet possible una Tecnologia de la Informació, que està produint una revolució en el món de la comunicació. La popularització d'Internet és un dels fenòmens socials actuals de més relleu. És evident que les possibilitats d'estar-hi connectats i, a més, la de participar-hi interactuant i oferint continguts són elements de motivació per a qualsevol professional interessant en la seva tasca. El present treball aprofita aquesta possibilitat per oferir una proposta pedagògica que en el temps que porta funcionant, s'ha demostrat interessant i que ha tingut una bona acollida per part del col·lectiu implicat en l'educació infantil.

Segons *Salinas (2000)*, de la Facultat de Ciències de l'Educació de la Universitat de les Illes Balears, "*Las posibilidades que las redes ofrecen en la formación, hacen que surjan nuevos usuarios-alumnos caracterizados por una nueva relación con el saber y nuevas prácticas de aprendizaje adaptables a situaciones cambiantes. Lograr este tipo de* ***personas flexibles para adaptarse a situaciones de continuo cambio****, responder a los desafíos que la evolución de la tecnología, la cultura y la sociedad plantea, va a depender de la* ***puesta en marcha de acciones educativas relacionadas con el uso, selección, utilización y organización de la información*** *de forma que el alumno vaya formándose como un maduro ciudadano de la sociedad de la información. No se trata de convertir a los ciudadanos en especialistas en comunicaciones, sino* ***que la cultura de la comunicación esté en la formación básica para que la persona*** *pueda desarrollar mejor sus posibilidades individuales y profesionales.*

Los cambios generan dificultades e incertidumbres, pero también nuevos espacios de oportunidades. Por eso hay que adaptarse y ***crear esos nuevos espacios****. Paralelamente, se hace necesaria una formación del profesorado en la misma dirección. Esto es: dominio de las tecnologías* ***(no para enseñarlas, sino como usuario aventajado)*** *y preparación para la función de guía y orientación en el uso y consumo de la información.*

1.4.2.- Implicacions en la formació del professorat

Segons *Imbernon (1999)*, "*...la formació és la base a partir de la qual es generen dinàmiques de participació i de renovació pedagògica"*. La proposta d'aquest projecte esdevé una iniciativa de formació que aconsegueix la implicació del professorat participant. Les activitats que es plantegen des del Safareig, així com les dinàmiques de participació que aquest genera posen de manifest les afirmacions anteriors. Els textos, les aportacions de les escoles, l'estructuració de la informació i la seva presentació gràfica faciliten la comprensió i aboquen els mestres i les famílies a la pràctica.
Per *Imbernon*, *"...la renovació pedagògica implica una tasca de recerca i d'interacció col·lectiva, encara que es desenvolupi en qualsevol indret on un docent pugui participar. La renovació individual és una renovació superficial,* ***la tasca col·lectiva dóna un sentit més durador a la transformació****. Això es així perquè acostuma a estar lligat a un projecte propi, arrelat al medi, on s'ha plantejat la discussió dels valors i les finalitats i s'han cercat les circumstàncies més favorables per desenvolupar la tasca professional"*.
En el present projecte s'incideix en la vinculació de la formació personal al treball col·lectiu en la mesura que **les propostes que s'hi realitzen arrosseguen els participants a fer un treball d'escola que fa créixer el treball d'equip**.
El professorat ha de trobar a prop seu experiències innovadores, per analitzar-les i valorar-les, ha de conviure en un ambient de renovació educativa, això vol dir establir els mecanismes organitzatius que facilitin una veritable formació entre iguals superadora de la formació estàndard i encaminada cap a una autoformació professional.
Això ens ha de portar a generar processos de renovació que mantinguin una estreta relació entre teoria i pràctica, entre recerca i acció. La renovació/innovació als centres ha de conjuminar la teoria, la pràctica i el compromís amb el medi on es desenvolupa aquesta pràctica mitjançant processos de recerca col·lectiva. I això és el que s'intenta aconseguir en el desenvolupament d'aquest treball.

1.4.3.- La proposta educativa del Safareig

A nivell pedagògic, la metodologia implícita en El Safareig dóna sentit a les seves propostes i fa interessants els seus continguts per a la comunitat educativa. Ofereix moltes situacions que indueixen a posar en pràctica una metodologia que parteix de la quotidianitat i de la curiositat per experimentar i descobrir que tenim, infants i adults.
Deixebles de Piaget com *Constance Kamii*, científics de diferents disciplines com *Maria Arcà*, experts com *Elionor Golschmied*, pedagogs com *Celestin Freinet, Maria Montessori* o contemporanis com *Loris Malaguzzi* han fet aportacions que inspiren una metodologia en la que l'infant n'és el protagonista.
Com estimular la intel·ligència? ***C. Kamii*** diu que hi ha tres maneres d'estimular la intel·ligència que moltes vegades es donen de manera simultània. Aquestes són:
La utilització o **creació de situacions que tenen un valor personal.** Pensem amb més intensitat quan les coses ens interessen de debò.
Una altre manera d'estimular els nens a pensar és **donar-los oportunitats de prendre decisions.**
Una tercera forma d'estímul és **donar als nens l'oportunitat de bescanviar opinions amb els companys.**
Fer ciència vol dir donar l'oportunitat **d'aprendre a mirar, a tocar, a parlar i a representar.** Moltes de les situacions que es presenten al Safareig ens aboquen a fer-nos la pregunta de com aprèn un infant. Davant tot el que ens és desconegut la curiositat ens fa ser uns petits investigadors.
Petites coses fan grans projectes i en el treball de l'escola afirmem el que tantes vegades hem pogut observar:
Els interessos dels infants es centren en la vida quotidiana, en el que ells fan i el que passa al seu entorn. L'infant en aquesta etapa té davant un món per descobrir en el

que molt aviat ens mostra la seva curiositat, fent-se preguntes fonamentals de les coses. Els professionals d'aquesta etapa tenim el privilegi de poder captar molts dels instants en que fa descobertes. La repetició de l'acció, la seva expressió de la cara ens comuniquen el punt de la seva investigació.
Des que neix, l'entorn de l'infant està ple d'elements que són fruit d'una cultura que anirà redescobrint. Escenaris idonis i estimulants que ofereixen a l'infant oportunitats per construir una xarxa de coneixements socials i científics.
M. Arcà ens diu: *"La capacitat de comprendre els fets i els esdeveniments del món es produeix en els nens a través de l'experiència personal, amb el suport dels adults i d'un ensenyament acurat. A més de la relació amb els altres, l'infant ha d'aprendre a fer preguntes davant dels fets i a interpretar les respostes a partir d'aquelles, reajustant el seu comportament. Els mestres han d'acompanyar el procés de construcció del coneixement, evitant d'anteposar massa d'hora les explicacions dels adults a les exigències cognitives i experimentals dels infants"*
D'una forma natural, l'infant ens mostra l'inici d'un procés de treball experimental i científic. Processos i raonaments que responen a les preguntes: **Què és això? Què puc fer? Què passa quan...? Què passa si...?** L'infant està aprenent a fer-se preguntes davant els fets.
Davant situacions quotidianes hi ha mil maneres d'experimentar amb l'aigua, als bassals, a la pica, fent bombolles de sabó, fent pastetes, és a dir, fent mescles, dissolucions, fenòmens de flotació i enfonsament, efectes òptics, moviments i formació de gotes i observant tot un seguit d'altres fenòmens físics.
L'escola és un lloc idoni per oferir aquestes situacions i fer un seguiment acurat, aprofundint en les propostes que no es limiten a una simple manipulació, sinó a desenvolupar processos que permeten a l'infant: **observar, identificar, formular-se hipòtesis, experimentar i comunicar.**
Observar no vol dir fer exercicis de llengua oral. L'observació com a activitat intel·lectual implica entrar en la dinàmica del treball experimental científic.
L' observació i l'experimentació no garanteixen un aprenentatge correcte. Pot passar que quan observem veiem el que ja sabem.
El mètode per descobriment directe i espontani és limitat. **L'activitat mental de l'infant és una condició indispensable per tal que hi hagi aprenentatge.**
M. Arca ens diu:
"La mestra té un paper molt rellevant en les propostes que, directament o indirectament, ofereix als infants. Les preguntes no es formulen solament de paraula.(...) Les propostes i l'actitud de l'adult poden trametre confiança als nens per continuar fent-se preguntes".

Un dels primers passos en l'apropiació del coneixement és aprendre a parlar de les coses i els infants des de ben petits tenen respostes per comunicar de moltes formes el que saben. Comunicacions i processos interessants per poder connectar amb el que els infants aprenen, posant en relació a diferents models interpretatius i fenòmens sota un mateix referent.
*"Recollir tot el que diuen, poder parlar de les idees i entorn d'elles, crear noves preguntes obertes en que puguem seguir investigant, són situacions molt adequades per desenvolupar les capacitats d'aprendre a **mirar, tocar, parlar, comunicar**. La metodologia científica és desenvolupa gràcies a una continuada confrontació entre els fets particulars i els diferents. Opinions que s'han d'adaptar continuadament en busca de la més adequada, la més creïble o la més forta*"
Les reflexions exposades reflecteixen molts dels punts que donen suport a les propostes que s'han dut a terme en aquest treball.
La documentació recopilada ens anima a fer noves investigacions i com diu ***Neus Sanmartí*** *"(...)La ciència és una part de la cultura humana i, com a tal, una escola que no la té present és una escola mancada d'una part de la riquesa del coneixement humà".*

En la bibliografia que es presenta en el punt 7 d’aquesta memòria hi ha algunes de les fonts utilitzades i articles que poden facilitar l'ampliació o aprofundiment en els temes exposats, tant des d'una vessant teòrica com pràctica.

2.- Treball dut a terme

2.1.- Disseny del pla de treball

El pla de treball s'ha estructurat en quatre fases. La primera, de **replantejament tècnic de la pàgina web,** la segona ha estat **la selecció i classificació de continguts**. La tercera fase, **la incorporació de continguts** al Safareig. Una quarta fase, que ha tingut continuïtat des de l'inici del treball, ha estat la **promoció i dinamització de la pàgina web**. A continuació es descriuen la temporització de cada fase i el seu contingut.

Curs 2002-03

<table>
<tr><th>Setembre</th><th>Octubre</th><th>Novembre</th><th>Desembre</th><th>Gener</th><th>Febrer</th><th>Març</th><th>Abril</th><th>Maig</th><th>Juny</th></tr>
<tr><td colspan="3">1a. Fase: Replantejament tècnic de la pàgina.</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td colspan="2">2.a Fase: Selecció i classificació de continguts</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td colspan="7">3a. Fase: Incorporació de continguts al Safareig</td></tr>
<tr><td colspan="10">4a. Fase: Promoció i dinamització</td></tr>
</table>

2.1.1.- Fase 1: Replantejament tècnic de la pàgina

Davant les dificultats tècniques inicials per crear una interfície pràctica per a la navegació, va ser necessària la readaptació del sistema d'arxius anterior del Safareig i la creació d'una estructura més àgil i més pràctica del conjunt de la pàgina.

Ha estat necessari crear un sistema de plantilles, utilitzant programació Javascript, per facilitar la tasca de generar noves pàgines en el conjunt del portal. Així mateix, s'ha aprofitat per reestructurar l'esquema de carpetes fent-lo més coherent amb els continguts de la pàgina.

Ha estat una feina feixuga però ara permet l'actualització automàtica de l'aspecte de la pàgina canviant solament uns quants arxius.

2.1.2.- Fase 2: Selecció i classificació de continguts

Aquesta fase ha consistit en la preparació de tots els materials disponibles: textos, propostes, activitats, imatges, recursos, articles i bibliografia. Un cop recollits s'han seleccionat, classificant-los per a la seva incorporació a la pàgina.
Les fonts a investigades han estat:

- Arxiu personal de Carme Cols integrat per textos, articles, bibliografia i imatges.
- Recerca en biblioteques especialitzades i centres de recursos pedagògics.
- Aportacions d'especialistes i escoles vinculades al Safareig
- Recerca de materials i recursos per Internet

La metodologia en aquesta fase ha consistit en concertar entrevistes o visites amb les persones o institucions implicades. Pel que fa a Internet s'han consultat portals especialitzats en educació com la XTEC, Educalia, Educaweb, etc.

2.1.3.- Fase 3: Incorporació de continguts al Safareig

Durant la realització de la llicència s'han reestructurat els continguts i s'hi han afegit de nous.
En aquesta fase, i vista la demanda de visitants castellano-parlants, cal fer esment especial de que s'ha iniciat la traducció del Safareig al castellà. Hem començat pels continguts que hem considerat més rellevants i continuarem amb la resta a mesura que el temps de dedicació a la pàgina ens ho permeti.
A continuació es relacionen els continguts actuals del Safareig fent esment dels continguts que s'hi han anat incorporant i de les accions realitzades i que cal continuar mantenint a partir d'ara:

Pàgina inicial:

Qui som: *Presentació dels autors i del projecte del Safareig.*

Formulari per registrar-se al Safareig: *Anar recollint les inscripcions i comunicar a les persones registrades les novetats i canvis o temes significatius.*

Correu electrònic al Safareig: *Mantenir el contacte diari amb les persones que es dirigeixen al Safareig fent consultes o demanant assessorament sobre temes.*

Fòrums de participació: *Espai de comunicació i diàleg que ofereix la possibilitat d'intercanviar opinions i experiències. Cal estimular la participació, mantenint una bona dinàmica entre els participants. S'han d'anar actualitzant, eliminant informació obsoleta.*

Mapa de continguts: *Actualització setmanal mitjançant el servei de Freefind.com.*

Actualitat. Temes destacats: *En aquest apartat s'aniran col·locant els temes o informacions que tinguin un interès puntual important per la seva actualitat o per la riquesa de continguts. Alguns d'aquest temes quedaran de forma permanent en la secció del Safareig que els correspongui*.

Seccions:

Els infants i la natura: *En aquests blocs es despleguen un seguit de reflexions, propostes d'activitats amb imatges i textos de suport estructurats de manera clara, que són fàcilment accessibles. A l'hora d'incorporar nous continguts hem prioritzat aquells que permeten posar a l'abast dels mestres idees i recursos que reflecteixen clarament la intencionalitat del projecte i que permeten alhora la reflexió i l'aplicació directa a l'escola.*

- La terra.
- L'aigua: *S'hi han afegit les propostes següents: L'aigua de cada dia, La pluja, L'aigua fora de l'escola, El plaer de fer xip-xap.*
- La llum: S*'hi ha afegit la proposta: L'ombra*

- L'aire: S*'hi ha afegit la proposta: Bombolles de sabó*

Creativitat i plàstica: *Presenta la creativitat i la plàstica a l'escola infantil des d'una altra perspectiva, la de l'ambient, de totes aquelles qüestions físiques que contribueixen a informar, a transmetre cultura i, alhora, que faciliten la generació de cultura, i en el cas que ens ocupa, cultura artística, estètica i plàstica.*

- Fer d'observadors de l'ambient
- Recursos i materials
- Textos i bibliografia

El jardí *Suport per a la creació d'un jardí al pati de l'escola, per al que comptem amb la col·laboració de Joan Bordas, expert en jardineria.*

- Quin jardí?
  - Quin jardí volem i perquè
  - Què volem que passi
- Disseny
  - Idees per a la planificació d'in jardí
  - Orientacions per a la construcció d'un jardí
- Projectes i experiències

Les carbasses a l'escola: Secció que genera força interès i curiositat donades les peculiaritats d'aquest original fruit.

- Què en sabem?
- Les carbasses a l'escola
  - Classifico, ordeno, construeixo
  - Els més petits descobreixen les carbasses
  - Provocacions amb les carbasses
  - Provocacions i diàleg
  - Què puc fer?
- Objectes amb carbasses
- Fires i exposicions: *S'hi van posant enllaços amb les fires que tenim coneixement de la seva celebració.*
  - Exposició de carbasses a Cal Simon
  - Fira de carbasses d'Esponellà (Girona)

        - Exposició de carbasses a Bàscara (Girona)
    - Com obtenir carbasses

Intercanvi d'experiències: *S'hi van incorporant les experiències que les escoles participants ens fan arribar. Es promou que cada escola s'animi a fer la seva pròpia pàgina web amb els recursos i la formació pròpia o amb la col·laboració desinteressada de persones (pares, etc.) que hi vulguin col·laborar.*

En aquests moments hi participen 17 escoles o institucions, presentant un total de 40 experiències. S'han distribuït en els apartats següents:

- Visites
- Carbasses
- Fruites
- Inici d'un projecte
- Menjars
- Experiències amb aigua
- Experimentació
- Materials i recursos
- Sortides

Cuina: És una secció apareguda a partir de l'aportació espontània de receptes relacionades amb les carbasses per part dels visitants. *S'hi van col·locant les noves aportacions amb la possibilitat d'estructurar la secció amb altres apartats dedicats a altres productes naturals.*

La natura dia a dia: *Renovació de les imatges cada vegada que en recollim de noves. Redacció dels textos que les acompanyen.*

Què passa al nostre entorn? *Calaix de sastre on s'aniran col·locant tots els temes o esdeveniments que poden interessar als visitants.* Actualment s'hi poden trobar:

- Oficis antics
- Fem oli
- Elaboració artesanal del sabó
- Anem a veremar
- El cultiu del calçot
- V Fira del cistell a Salt

- Concurs de carbasses a Esponellà
- Anem a collir carbasses
- Els Reis han arribat a Tona
- El món de l'arrós a Pals

Enllaços: *Detectar altres iniciatives paral·leles, a nivell de Catalunya, però també de la resta de l'estat i d'altres països, per tal d'anar creant una xarxa que relacioni les persones o institucions que treballem amb una orientació o plantejaments semblants i que puguin interessar de forma recíproca.*

- Natura: relacionats amb els elements naturals
- Formació: institucions o entitats que ofereixen activitats de formació. Informació sobre Jornades o Congressos.
- Revistes: publicacions interessants sobre Educació Infantil, natura o temes educatius relacionats.
- Entitats o institucions: entitats, organismes que ofereixin recursos o informació interessant.
- Escoles: escoles que treballen temàtiques relacionades.
- Ciència/experimentació: Pàgines sobre aquests temes.
- Diversos: calaix de sastre amb temes que poden interessar.

Agenda: *Mantenir-la actualitzada amb els esdeveniments o activitats de formació relacionades amb els temes objecte de la pàgina*

Per tal de veure el resultat del conjunt de tot el treball es recomana consultar-ho tot a la pròpia pàgina web del Safareig: **www.elsafareig.org**

2.1.4.- Fase 4. Promoció, dinamització i actualització de la pàgina web

Aquesta fase s'ha anat desenvolupant al llarg de tota la durada del projecte. Es tracta de donar a conèixer la pàgina al màxim nombre de persones interessades, en especial entre el col·lectiu d'educadors i educadores de l'etapa d'educació infantil. Accions realitzades amb aquest objectiu:

- Declarar o donar d'alta la pàgina en cercadors educatius o portals afins.
- Crear i mantenir fòrums de participació a partir dels interessos i suggeriments dels participants.
- Dinamitzar els fòrums mitjançant preguntes o propostes per tal d'animar els visitants a participar-hi.
- Mantenir contacte amb les mestres o escoles que ja participen o que manifestin interès per participar en el Safareig per tal d'aconseguir que facin aportacions o que donin a conèixer les seves experiències

- Eixamplar el col·lectiu actual i mantenir un contacte periòdic a través del correu electrònic amb les persones registrades.

En qualsevol cas cal tenir present que la millor manera de promoure la pàgina és oferint-hi en ella uns continguts de qualitat.

2.2.- Metodologia emprada

Una part del treball a desenvolupar ha consistit en la selecció de continguts i la seva incorporació a la pàgina web. En aquest sentit s'ha fet una important tasca de recopilació i anàlisi d'informació i, en un altre nivell de caire més tècnic, s'han anat incorporant els continguts a la web mitjançant els programes informàtics adients. Les estratègies emprades han estat:

- Anàlisi de documents i bibliografia
- Entrevistes amb persones i especialistes que poden aportar idees i continguts.
- Treball personal en l'elaboració tècnica de la pàgina web per a la incorporació de continguts

Una altra part han estat les actuacions orientades a la promoció i dinamització del projecte. Això ha implicat accions virtuals mitjançant el fòrums i el correu electrònic, així com la utilització d'estratègies presencials: intercanvis en forma d'entrevistes o visites que durant la realització del treball els participant puguin plantejar. També, i a demanda d'algunes institucions (ICE, AM Rosa Sensat, etc.) s'han realitzat activitats de formació. Per tant, s'hi han posat en pràctica:

- Relació amb persones i institucions que col·laboren amb El Safareig a través del correu electrònic.
- Creació i dinamització de fòrums telemàtics.
- Entrevistes amb professionals
- Participació en els Plans de Formació de les Institucions que ens ho han demanat mitjançant la realització d'assessoraments, seminaris, cursos o grups de treball.

2.3.- Descripció dels recursos utilitzats

Els més importants qualitativament han estat els recursos humans. En aquest capítol cal fer esment especial de la col·laboració de *Carme Cols Clotet*, mestra d'Educació Infantil amb una experiència i prestigi reconeguts, aportant els seus coneixements, propostes i experiències, així com un important arxiu de textos i imatges.
Irene Balaguer, supervisora d'aquesta llicència, ha aportat el seu coneixement de l'etapa d'educació infantil, tant pel que fa a aspectes pedagògics i organitzatius com del propi professorat. Hem treballat plegats per fer del Safareig un espai dinàmic i amb propostes de qualitat.

També s'ha comptat amb la col·laboració de les persones que eventualment han participat en el Safareig amb les seves aportacions.

En un pla més institucional, es compta amb la col·laboració de la xarxa de CRP de Catalunya que en més d'una ocasió han organitzat activitats d'intercanvi

d'experiències i han donat suport a persones facilitant mitjans tecnològics o suport tècnic per a la realització de trameses telemàtiques, escanejat d'imatges, etc.

Pel que fa a recursos materials s'ha disposat de:

- Bibliografia personal, de centres de recursos i de biblioteques especialitzades
- Ordenador multimèdia, impressora, càmara fotogràfica i escàner.
- Programari informàtic per a la generació de la pàgina web.
- Espai al servidor de la SGTI per a la incorporació de continguts a la pàgina web.

Diversos materials fungibles.

3.- Resultats obtinguts

El Safareig promou una manera d'entendre l'educació infantil amb els infants i la natura com a protagonistes. Ho proposa a partir d'una concepció oberta de l'escola com a institució en la que tothom -mestres, infants, famílies, avis- aporta els seus coneixements i la seva activitat en el desenvolupament d'un projecte educatiu, engrescador i amb identitat pròpia.

Aportació d'idees, recursos i propostes pedagògiques

En el Safareig s'hi poden trobar idees i recursos per al disseny d'activitats i la creació de situacions que els centres poden adaptar a la seva realitat elaborant les seves pròpies propostes. Aquesta aplicació és de les més valorades per les persones que utilitzen o participen en l'experiència. Fins i tot en els fòrums es dóna la circumstància que els participants aporten, i per tant intercanvien amb tots els visitants, idees i recursos. Els mateixos fòrums serveixen per a la generació de preguntes que acostumen a ser un repte i que sempre són contestades per una o altra persona o pels propis moderadors dels fòrums.

Una formació de qualitat basada en les necessitats i interessos del professorat

Participar en El Safareig significa rebre informació que pot ser adaptada i utilitzada en l'organització de situacions i propostes a l'escola. Però també significa l'aportació d'experiències i reflexions, participar en fòrums i comunicar-se a través del correu electrònic. Aquestes activitats tenen un gran valor formatiu ja que parteixen dels interessos dels professionals i s'orienten directament a donar resposta a les seves necessitats educatives. La seva pràctica genera entre el professorat dinàmiques d'implicació en els projectes educatius dels centres i de motivació personal i institucional.

Suport a activitats de formació inicial i permanent del professorat

Diversos estaments, des de professorat universitari, formadors dels ICE o del propi Departament d'Ensenyament i també dels moviments de renovació pedagògica ens han comunicat i agraït la utilització dels continguts del Safareig en les seves activitats formatives. Aquesta aplicació en el sistema educatiu, inicialment no prevista, ens engresca a continuar la tasca iniciada.

Foment de la utilització de les Tecnologies de la Informació i de la Comunicació

Amb el desenvolupament de l'experiència hem pogut constatar com, a partir de la descoberta del Safareig molts mestres han començat a utilitzar Internet. Ha estat una manera discreta però efectiva d'introduir-se en aquest món tecnològic que moltes de les persones ni podien imaginar en començar l'experiència. Aquest és, doncs, un producte més d'aquest treball.

Es promouen aprenentatges de qualitat i dinàmiques de participació

Els infants, com a destinataris de les propostes que es fan en el projecte, poden gaudir d'un entorn ric en propostes originals i innovadores que estimulen el seu aprenentatge actiu a partir de l'observació, la manipulació, l'experimentació i la descoberta. Les seves famílies poden implicar-s'hi i participar compartint coneixements amb la resta de la comunitat educativa del centre.

Difusió d'un model d'escola activa amb professionals il·lusionats per la seva tasca

La dimensió comunicativa d'Internet facilita la comunicació amb la resta de professionals d'altres etapes educatives i també amb altres sectors implicats en l'educació: famílies, institucions, mitjans de comunicació, etc. Això permet donar a conèixer la proposta educativa d'aquest projecte i donar a conèixer a la societat en general la important tasca que es desenvolupa en els centres.

Creació d'una xarxa que relaciona institucions i persones

La xarxa, a hores d'ara ja existent, amb enllaços amb institucions i persones relacionades amb l'educació infantil i la natura fa possible un progressiu accés a fonts d'informació, a altres centres educatius o altres institucions que puguin oferir recursos o informació interessants.

Promoció de valors de respecte per la natura i el medi ambient

La majoria de propostes d'aquest projecte fomenten valors de gust i respecte per la natura i els seus elements, recuperant tota una cultura relacionada amb ells i que, sobretot en l'entorn de les grans ciutats i la seva àrea metropolitana, es troben en perill d'extinció.

El resultat final d'aquest treball consisteix en l'ampliació important de la pàgina web *El Safareig*, completant i aprofundint els seus temes i obrint alternatives d'utilització, tant en el disseny d'activitats d'aprenentatge dels infants com en el de la recerca d'alternatives en la formació del professorat.
La revisió pedagògica i tècnica que ha sofert facilita la seva actualització. Això significa que tenim a punt una pàgina viva que es continua renovant periòdicament, adaptant-se a nous reptes i noves demandes.
Com és prou conegut en el context d'Internet, la qualitat dels continguts atreu l'interès dels visitants i promou la utilització d'una pàgina web. Per aquest motiu l'increment de les visites i consultes al Safareig, farà augmentar significativament la participació i l'intercanvi.
En definitiva, ***els resultats obtinguts serviran per potenciar i fer possibles totes les aplicacions en el sistema educatiu esmentades anteriorment.***
Un producte, tant o més important, consistirà en el col·lectiu de mestres, pares, professionals i altres persones, que mitjançant la seva participació i implicació formaran part d'una comunitat interessada en una educació de qualitat per als infants de 0 a 6 anys.

4.- Estudis i/o cursos realitzats

Participació com a professor, conjuntament amb Carme Cols, en diverses activitats de formació relacionades amb les temàtiques del Safareig, organitzades pels ICE de diverses universitats, per l'AM Rosa Sensat i pel Departament d'Ensenyament.

Assistència a les jornades d'educació infantil organitzades per l'AM Rosa Sensat i per l'ICE de la Universitat de Barcelona durant el curs 2002-03.

Formo part del grup de treball de Rosa Sensat "Un jardí al pati de l'escola".

Per a la inclusió de millores tècniques en el funcionament de la pàgina ha estat necessària una formació autodidacta sobre llenguatge Javascript i llenguatge de programació PHP per al desenvolupament de pàgines d'html dinàmiques.
Això ha suposat dedicar-hi una part important de temps, cercant informació i fent consultes a persones properes competents en aquests temes.

5.- Conseqüències, aplicacions, valoracions i suggeriments

En l'actualitat El Safareig és una de les (poques) pàgines sobre l'educació infantil més conegudes i visitades. Els tres anys que ja fa que existeix, unit al fort impuls que ha suposat aquesta llicència han fet que ja sigui un referent per a moltes persones. Si en començar la llicència rebia una mitjana de 50 visites diàries, en aquests moments es reben diàriament més de 100. El Safareig ha estat objecte d'articles a les revistes *Escola Catalana* i *Infància*. El proppassat 25 de setembre es va donar a conèixer a través de l'emissora radiofònica *Catalunya Cultura* en un petit reportatge a càrrec de la periodista *Ester Pinart*. La setmana del 9 al 16 d'octubre de 2003 ha ocupat de nou la pàgina inicial de la XTEC, rebent en aquest temps més de 6000 visites. Durant la primera quinzena de gener serà objecte d'un clip televisiu de curta durada que serà emès tres cops al dia pel canal K3 de la Televisió de Catalunya dins el programa Webclip.

Però del que estem més satisfets és de **la repercussió que té en el sistema educatiu** i que es manifesta en les aportacions al fòrum i els comentaris que recollim personalment en activitats de formació i en altres contextos professionals i particulars.

El Fòrum

És una satisfacció observar l'animació i la riquesa de les aportacions. Darrerament s'hi han incorporat persones d'indrets molt diversos. Sabem, per la base de dades de persones registrades (ja en tenim més de 350), que al fòrum hi participa gent de Màlaga, País Basc, Navarra, Alacant, Múrcia, Balears, País Valencià. Fa temps hi va intervenir l'Esther, una noia catalana que viu al Japó i fa pocs dies hem convidat a Marvy Soledad, una psicopedagoga que s'ha registrat des de Santiago de Xile.

Opinions sobre El Safareig

Durant els darrers mesos de setembre i octubre, un cop acabada la llicència, amb motiu d'una demanda de la *Teresa Buscart*, professora de la Universitat de Vic que està redactant un article sobre l'impacte del Safareig en el professorat i en els centres educatius, es va convidar als visitants del Safareig a manifestar la seva opinió sobre el que havia representat per a ells aquesta pàgina web i, en especial el seu fòrum de participació. A continuació es presenta una mostra de les respostes obtingudes:

Berta Vila (Tona)

Hola a tothom!
Bé, per mi el Safareig significa moltes coses. D'entrada va ser l'excusa ideal per aprendre a navegar per Internet. També una manera d'estrènyer els llaços amb la Carme i en Pitu, a més d'aprendre a enviar correus. Els que ja fa temps que xipollegem en aquest safareig i l'hem vist omplir-se de mica en mica estem molt contents i satisfets. És molt agradable veure que cada vegada som més les bugaderes (en el bon sentit) que hi participem.
Per altra part aquesta pàgina és per mi, fonamentalment UN PUNT. Un punt de sortida, un punt de trobada, un punt d'informació i un punt de reflexió. És un punt de partida, perquè des d'aquí se'm desperten noves idees, propostes engrescadores que em suggereixen altres activitats o materials. Noves maneres de treballar, d'estar amb els infants, d'organitzar... en definitiva, de viure a l'escola. També és un punt de trobada on cada vegada més mestres compartim inquietuds, propostes, experiències... i això que normalment fem durant els cursos aquí és una realitat gairebé diària.
Un enllaç amb les famílies... Un punt d'informació (sobretot de l'etapa, força oblidada, del 0-3) un lloc on puc aprendre i descobrir sobre nens, natura, altres escoles, l'entorn social...I aquesta informació va en totes direccions, en rebo i en dono.
Però potser el que més m'agrada és el punt de reflexió. Per mi és fonamental el que implica aquest espai. Aquí pensem, ordenem idees i reflexionem sobre el què hem fet. Haver-ho d'explicar ajuda a pensar, autoavaluar-se i argumentar. També fem ciència, fem hipòtesis de treball, obtenim noves idees i propostes, i fem més reflexió sobre allò que hem llegit per portar-ho al nostre terreny i personalitzar-ho.
En definitiva, una pàgina que s'ha convertit en alguna cosa més que una eina de treball...llàstima que encara moltes escoles no hi puguem accedir!
Per tot això, gràcies a tots els que hi participeu i sobretot una abraçada ben forta als pares de la criatura, en Pitu i la Carme. Petons, Berta

Cristóbal Gómez Mayorga (Màlaga)

Suscribo el análisis de Berta. No quiero repetirlo para no ser un pesado. Esta página es más que un punto un "Puntazo". Sobretodo, nos ayuda a sentirnos unidos y queridos frente a la incertidumbre de nuestro trabajo. Todos necesitamos un lugar donde cargar energía, donde ofrecer lo que hacemos, donde plantear nuestras dudas. El mejor sitio para ello es un lavadero, un lugar en el que se unen trabajo, comunicación y afectividad.
Lo mejor del foro: todos los que participamos. Por fin un lugar donde los educadores tenemos la palabra. Nosotros somos los responsables de lo que en él aparece. Aquí está su grandeza.
Besitos y gracias a todos los que estáis ahí.

Francesca Majó (Madrid)

¡Ja fa molts dies que em vaig tirar al safareig !... però noi, fins ara no he pogut enviar-te aquestes ratlles. Vaig anar seguint pas a pas; el planteig i la iniciativa m'agraden molt, moltíssim. És una bona ajuda per als mestres i per tothom. ¡Enhorabona per aquesta idea tant genial i per la força de portar-la a terme. La llicencia d'en Pitu és una meravellosa oportunitat que tothom, i vosaltres mateixos, en sortireu enriquits. Evidentment està tot en català, però hi ha possibilitats de que també puguin gaudir-ne i enriquir-se'n els mestres de parla castellana?... Això seria ja apoteòsic!
A més de tots els valors, em sembla interpretar que és possible gràcies a recursos públics.. oi que si?... doncs digueu als que manen, que són els diners més ben gastats. Crec que la llicencia, pel bé de tots, ha de continuar. Ànims i endavant! Petons.

Lídia (Abrera)

Hola!!! Sóc la Lídia i sóc mestra. Actualment estic de docent en una Escola Bressol Municipal de nova creació en un poble que la única realitat d'educació de 0-3 que hi havia i que encara hi ha són les mal anomenades "ludoteques", on aglutinen infants de 4 mesos a 3 anys amb no sé pas quin objectiu (econòmic potser?) però si amb una conseqüència terrible pels pobres nens/es que no es mereixen estar en aquesta situació.
Tot i que actualment ja comptem amb una escola bressol encara hi ha famílies que opten per l'esmentada situació, i els que escullen una ESCOLA i no pas guarderia pel seu fill/a, ens costa barbaritats poder reeducar aquests pares que provenen d'un sistema educatiu infectat per a què entenguin la importància dels 0-3. Evidentment que tot el projecte de la nostra escola s'envolta amb el període d'adaptació, que després d'haver-ho explicat reunió rere reunió, haver lliurat un article, havent posat exemples, recomanacions etc. encara l'AMPA de l'escola bressol i fins i tot el consistori et qüestionen aquest aspecte pedagògic tan impepinable per l'educació infantil. La sensació que tenim és que la gran majoria de pares i mares es deuen pensar que estem boges!!!. Tot i que se'ls explica i raona el per què de les activitats més "diferents" (per a ells) com podria ser quan fem pintura pel cos, o amb puré i pigments, o el fet de no portar bata (només per pintura etc.), o que les mestres tampoc no portin bata etc... ens fa que de vegades ens desmotivem i anem a parar a altes hores de la nit a la web del SAFAREIG un espai on la majoria de professionals que intervenen parlen un mateix llenguatge o, si més no, molt semblant. Després de tot el "rotllo" només us vull FELICITAR perquè a mi personalment m'està creant dependència i necessitat d'entrar un cop al dia a tafanejar i és clar a l'exitós fòrum per tal de buscar, mirar, opinar, discrepar...
També des de l'Equip de mestres de la nostra escola us volem donar l'enhorabona per aquesta iniciativa tan encertada sobretot per les persones que volem estar al dia, que entenem que de l'error s'aprèn, i és clar també pels docents que han conviscut durant molt de temps amb un sistema educatiu infectat però que tenen esperit de recerca i de canvi. Molts petonets pels pares de la criatura i endavant!!!

Mònica Singla, directora de l'escola bressol CONFETTI de Sarrià de Ter.

HOLA, dilluns vàrem fer reunió de claustre i vaig comentar a les educadores la vostra petició. Per nosaltres el safareig és una eina més de treball i de reflexió que les coses es poden fer diferents. Estem pendents de renovar el nostre pati, i sovint fem el xafarder per veure els vostres projectes.
A nivell personal m'agrada entrar en el fòrum i investigar temes que m'interessen.

Així que tant des de l'escola com a nivell personal crec que sou una eina enriquidora, us felicitem!!
M.Carmen Díez (Alacant)

Amics del Safareig:
De tant en tant entre a disfrutar de les vostres idees, de les imatges tan boniques, de les flors, les carabases, els joscs amb l'aigua, etc. etc.
M'agrada el fons i la forma, i no faig altra cosa que recomanar-la al mestres que em pregunten per alguna cosa d'educació ambiental, i a molts més.
L'enhorabona! i avant!
Una abraçada.

Mary Ainzua (Mestra d'Educació Infantil de Pamplona)

Bueno, pues yo tengo que decir que desde que conozco esta página me conecto a menudo, y me hace mucha ilusión que aparezcan cosas nuevas. También suelo repetir secciones como las que hacen propuestas sobre el ambiente en el aula... que, aunque difíciles de llevar a cabo en un aula normal de un "cole" normal -material uniforme, mucho plástico... -me sirven de recordatorio para tratar de cuidarlo en la medida de lo posible.
Todavía hay secciones que sólo aparecen en catalán, pero espero que esto se vaya resolviendo.
Enhorabuena por vuestro trabajo.

Joan Josep Guasch (Assessor CEP de Eivissa)

Durant els darrers mesos ha millorat molt la pàgina web d'El Safareig, que ja era d'una qualitat molt notable. Ara és més clara, més assequible i molt àgil i suposa una gran ajuda de cara a la formació integral d'alumnat i de professorat, especialment quant a amor i respecte per la natura, l'entorn i els que ens envolten. Molt important també el treball en equip que suposa el fòrum.
Treball com assessor d'educació primària al Centre de Professorat d'Eivissa i Formentera i recoman aquesta pàgina sempre que en tenc ocasió.
Ànims i endavant!

Marta Graugés (Girona)

Gràcies per demanar l'opinió, això m'ha portat a tornar mirar la pàgina web i a assabentar-me de què es el fòrum. (Aquest curs he estat fent un post-grau de la mort, havia de lliurar el treball ara, he fet casal a l'estiu , he tingut ajudant-nos un noi que treballa a l' escola de la Rebecca Wilt a l'Ecuador, el casal un èxit.) Total no m'he connectat gaire.
Però avui que he tornat i em sento com a casa, que bé que hi hagi gent com vosaltres que aneu escampant il·lusió pel món, en falta molta.
La meva opinió es que sou magnífics.
Una forta abraçada.

Montse Riu (Mestra d'Educació Infantil de Girona)

L' espai del Safareig, és un plana de contacte a la que hi anem anar a parar, aquella gent que estem al món de l'educació infantil, que tenim estimació per la natura, amb

un aire de fer les coses d' una manera diferent, amb ganes d'aprendre coses noves, d'experimentar amb molt de respecte i molta cura, conscients i conseqüents amb les coses. Aquí al Safareig trobem que... oh! n'hi ha d'altres com nosaltres, que fem les coses amb entusiasme que escoltem als altres, que provem i expliquem les nostres vivències amb la senzillesa d'aquell que sap que no tenim la certesa, però sí el convenciment de que allò és bo per als infants i per nosaltres...
La vostra iniciativa i entusiasme s' ha encomanat. Cada vegada més, el Safareig és referent en el món de l' educació.
I amb això el nostre etern agraïment. Una abraçada molt i molt forta.!!!

Escola bressol Tris-Tras (Barcelona)

Cal seguir endavant amb el projecte, un dels pocs d'Internet que parla d'infants de 0 a 3 anys. Està molt ben estructurat i el seu contingut es immillorable. Endavant i molta sort.

Ana Beatriz Cintas (Vélez-Màlaga)

La página es magnifica, en ella se pueden encontrar muchas experiencias muy interesantes y fáciles de llevar a cabo. De hecho a mí me ha ayudado en el pasado curso hasta tal punto, que he conseguido aprobar las oposiciones en esta convocatoria. Son ideas muy originales y que este año pienso seguir poniendo en práctica en mi aula. ¡Seguid así por favor! Un beso.

Cristina Mas (Lloret de Mar)

Hola Carme i Pitu, Pitu i Carme és igual,
Crec que esteu fent una tasca magnifica, un lloc de trobada pels qui estimem la nostra feina, un lloc on trobes diferents propostes, pots parlar amb professionals que viuen i treballen lluny, queda feina registrada , crec que això és molt important, que no quedi en un no res. Pots consultar, preguntar a traves del fòrum i ajudar , pots intercanviar, dialogar, buscar... per mi és un punt de referència. A més, em sento a prop vostre, potser ens veiem un cop a l'any, però es com si us veies a través de l'ordinador, esteu darrere la pantalla!!!! HOLAAAAA!!!! Hi ha bona connexió, mai més ben dit!

Marta Verdejo (Barcelona)

Hola!! Jo et respondré segons el meu punt de vista: acabo de finalitzar la diplomatura de mestre i ara ja estic treballant amb un grup d'infants d'1 a 2 anys. Qualsevol aportació m'interessa, m'interessa molt saber què en pensen de tot plegat els i les mestres, quines experiències tenen i, sobre tot, qualsevol idea, qualsevol activitat creativa, innovadora, provocadora que jo pugui dur a la pràctica. Molt sovint s'aprèn molt més amb aquest intercanvi que de qualsevol altra manera.

Victòria

Hola!! Sóc una lectora habitual d'aquest fòrum i sempre m'agrada veure-hi aportacions noves, tot i que no hi participo molt activament em reconforta veure que hi ha més gent amb els mateixos dubtes que jo i sobretot amb il·lusió de compartir i acompanyar als

infants en les seves primeres experiències. La web del safareig em va obrir un món nou per descobrir amb els infants. Acabada la universitat poc sabia d'aquests i ha estat amb el dia a dia (els infants mateixos et mostren moltes coses) i gràcies a experiències d'altres escoles on he pogut començar a conèixer tot aquest món.
Però aquí no s'acaba tot perquè cada dia és diferent i sempre hi ha molts reptes que complir i molt per aprendre és clar.
Així que dono gràcies a totes aquelles persones que participen en aquest forum i aporten experiències a la web del safareig. Fins aviat!

Rosa Maria Rodés (Elx)

Trobar aquest fòrum i la pàgina del Safareig ha estat com omplir els pulmons daire fresc després de un mes ple d'interrogants i temors, encara que també de molta il·lusió i esperança. Trobar gent tan compromesa amb el seu treball, amb l'experiència que em falta i, sobretot, amb eixe amor que s'olora en cadascun dels diàlegs és un plaer. Gràcies a tots i totes, especialment a Pitu i Carme

Beatriz López (Barcelona)

Tanto el Safareig como el foro me parecen muy interesantes y sobre todo útiles para los maestros, padres, y en general todas las personas que estén en contacto con niños y las que no lo estén tanto (como yo) pero tengan curiosidad en aplicar la naturaleza a su vida y a la enseñanza. Creo que es una semilla que ya va germinando, y espero de todo corazón que en un futuro llegue a ser un bosque maravilloso, y que todos podamos colaborar en su cuidado y no dejar nunca de aprender de él. Muchas felicidades por vuestro trabajo y vuestra constancia. Besos.

Sílvia Maestro (Barcelona)

M'agrada tot d'aquest fòrum i de la web en general. Hi estic ben enganxada i gairebé no passa ni un dia sense que hi pugui deixar de treure el nas! Per a mi, és un espai vital (cada dia va creixent!) i que em proporciona sensacions molt agradables, ànims, sorpreses i una gran riquesa de coneixements gràcies a les aportacions tan diverses que van apareixent i que són de gran ajuda en el dia a dia del món de l'educació infantil.
És un espai que em dona molta companyia, seguretat, il·lusió, motivació, recursos, materials, activitats, creativitat... i un llarg etcètera! Per ampliar la participació hi ha una bona solució i tu, Teruca, l'estàs duent a terme. Es tracta, com en el treball amb els infants, de despertar la seva curiositat, de provocar, de partir de l'interès... I això és el que tu has provocat formulant la teva pregunta, no? Ja ho veus, la participació de gent es dispara! Ànims i endavant!!!

Montse Grau (Sant Salvador de Guardiola)

No us podria dir ben bé que és el que més m'agrada del fòrum, el que sí sé es que això "enganxa" cada dia quan arribo de l'escola el primer que faig és obrir la plana del safareig, és com posar un punt i final al dia. Es com tenir un munt de companys/es que no coneixes però amb els quals comparteixes projectes, il·lusions, ganes de tirar endavant, de no encallar-te...
FELICITATS a tota la gent del safareig!!

Maria

Hola Teruca! Les teves respostes al fòrum tenen una sensibilitat especial! M'agraden. Jo sóc molt tímida sovint en grup no parlo i al fòrum m'atreveixo a opinar i fins hi tot donar consells.
Quan veig notes com la de l'Aina m'agradaria poder treballar al seu costat perquè no sé que contestar-li. Veig una persona amb tanta il·lusió i que necessita uns referents, però contestar la seva pregunta no m'atreveixo... Li diria que oblidés "algunes" de les lliçons de la Universitat i les unitats didàctiques, però si això li crea més inseguretat? Les preguntes em fan pensar i reflexionar. Alguna vegada faig un recorregut buscant... des de les formigues fins els racons de joc (recordo un debat , que ara no trobo al fòrum, sobre el racons de joc, molt interessant). Posant la paraula racons de joc m'he trobat sorpreses... Quantes coses diuen les imatges, les expressions dels infants... El fòrum em fa estructurar els meus pensaments però em deixa llibertat d'escriure desenfadada, com si parles amb l'altra persona.
Em falta temps per escriure més. També hauríem de trobar la manera que els infants de tres, quatre, cinc i més poguessin tenir un espai per crear il·lusió i intercanvis des del Safareig.
Bé potser un altre dia diré més coses.

Roser Margalef

Jo vaig descobrir el Safareig per necessitat, a l'inici del curs passat em disposava a ser tutora de nens i nenes de 2 a 3 anys, per a mi era la primera vegada que treballava amb nens i nenes tan petits, i necessitava buscar informació sobre el tema. Buscant i buscant vaig anar a parar al Safareig i aquí estic encara!
Ha estat per a mi una ajuda molt important. He experimentat, observat i reflexionat amb molta de la informació que he trobat aquí i gràcies a això, els meus alumnes també han pogut fer-ho.
Fins i tot em vaig animar a enviar les primeres experiències que vàrem dur a terme i compartir-les amb tothom.
El fet de poder intercanviar la vida escolar per a mi ha estat molt important, fins i tot encara que no coneguis als companys/es físicament acabes parlant d'ells com si els coneguessis de tota la vida. Estaria bé fer una trobada a l'any, per tal de celebrar l'èxit de la web!
Moltes gràcies i endavant!

Elena Casadevall (Barcelona)

Hola Teruca! acabo de llegir el teu missatge i espero que no sigui massa tard per respondre.
Per a mi el fòrum fins el moment era un lloc on podia consultar dubtes que potser a mi també em passaven pel cap. Ara bé, pel que fa a la pàgina web la trobo molt interessant i valuosa. Puc dir que des que sé que existeix no em canso mai de mirar i remirar per llegir tantes i tantes coses interessants com hi ha. I per mi el més important és, de quina manera es tracta als infants. No sé si m'he explicat prou bé però en tot cas, FELICITATS SAFAREIG!!!!!!

6.- Material elaborat

Pàgina web "El Safareig": **http://www.elsafareig.org**

7.- Bibliografia

Internet i l'educació:

LLIBRES:
MARQUÈS, Pere. (coord) (1996). ***Comunicación educativa y nuevas tecnologías***. Barcelona: Praxis, p. 159-167.
MAJÓ, Joan. (1998). ***Comunicació, tecnologia i educació***. En: *Barcelona Educació*, núm. 6, p. 6-9.

ARTICLES
CEBRIÁN, Juan Luís. (1999). ***La societat de la informació i el coneixement. Els reptes de l'educació***. En: *Barcelona Educació*. Monogràfic, núm. 4, p. 12-13.
SALINAS, Jesús (2000) ***Intenet en la enseñanza presencial***. Article al fòrum *Conferències Telemàtiques* de la Universitat de Barcelona
L'escola i la societat de la informació (1998). En: Barcelona educació, núm. 7, p.19-38.
PASSOLA, Marta. (1999b). ***Entrevista a Manuel Castells. L'escola ha de liderar la transició a la societat de la informació***. En: *Barcelona Educació*, núm. 11, p. 33-37.

Formació del professorat

LLIBRES
HERNÁNDEZ, F (Coord.) (1999), ***La formación del profesorado***. Praxis. Col. Cuadernos de Pedagogía. Barcelona.
IMBERNON, F. (coord.)(1999). ***La educación en el siglo XXI. Los retos del futuro inmediato***. Barcelona. Graó
IMBERNON,F (1994), ***La formación del profesorado***. Paidós, Barcelona.

Educació infantil

LLIBRES:
Arcà, M; Guidoni, P.;Mazzoli, P. (1990) ***Enseñar ciencia***. Col.lecció *Paidos Educador, núm, 97*. Ediciones Paidós / Rosa Sensat. Barcelona.
Edwards, D. i Mercer, N. (1988) ***El conocimiento compartido***. Col.lecció *Temas de Educación, núm. 9*. Ediciones Paidós / MEC. Barcelona.
Kamii,C. i Devries, R. (1983) ***El conocimiento físico en la educación preescolar***. Siglo XXI Editores. Madrid.
Congrés d'Infància (1994) ***L'infant i l'aigua.*** Volum I. Educar 0-6 (pàg. 142-149) Ed. Rosa Sensat. Barcelona

Equip de l'escola Nenes i Nens (1995) ***La lògica matemàtica***. Temes Infància núm 27. Ed. Rosa Sensat. Barcelona

UNITATS DE PROGRAMACIÓ:
Cols, C. i Fernàndez, J. (1993) ***L'Infant i l'Aigua***. Unitat número 7 dins del volum: *Exemples d'unitats de programació, núm. 4. Educació Infantil.* Editat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Barcelona
Ódena, P. (1993) ***El joc de la descoberta d'objectes***. Unitat número 1 dins del volum: *Exemples d'unitats de programació, núm. 4. Educació Infantil.* Editat pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. Barcelona

ARTICLES:
Kamii, C. ***Què aprenen els nens amb la manipulació dels objectes?*** A la revista *Infància, núm 22.*Gener/febrer de 1985. Rosa Sensat. Barcelona.
Arca, Maria. ***Preguntes i respostes per aprendre a comprendre***. A la revista *Infància, núm. 61.* Juliol-agost de 1991. Rosa Sensat. Barcelona.

Sanmarti, N. ***Aprenen ciències els més petits?.*** A la revista *Infància,* núm. 85. Juliol agost de 1995. Rosa Sensat. Barcelona
Cols, C. ***Els jocs d'aigua impermeabilitzats***. A la revista *Infància, núm 76.*Gener/febrer de 1994. Rosa Sensat. Barcelona.
Cols, C. i altres. ***La Llum.*** A la revista *Infància, núm 49.*Juliol/agost de 1989. Rosa Sensat. Barcelona.
Cols, C. ***L'aigua.*** A la revista *Infància, núm. 81.*
Novembre/desembre de 1994. Rosa Sensat. Barcelona.
Cols, C. ***Descobrir l'art de fer bombolles de sabó***. A la revista *Infància, núm. 80.* Setembre/octubre de 1994. Rosa Sensat. Barcelona. (En aquest article hi ha més bibliografia)
Cols, C. i Fernàndez, J. **" Les joguines d'aigua: un material d'aprenentatge"** A la revista dels mestres de La Garrotxa, núm 19. Novembre 1995.
Jiménez,C. i Pallisé, R. **"I ara... aigua! "** A la revista Infància, núm. 85. Juliol agost de 1995. Barcelona.